

[Gertrud Stjernholm Nielsen]

ikke, at man nedsatte en kommission til dette.

Om trafikforholdene: det gør børnenes bevægelsesradius særdeles begrænset, hvis de ikke har følgeskab af voksne, dvs. at barnets muligheder for at udvikle sig til et selvstændigt væsen, der kan eksperimentere og færdes på egen hånd, er begrænsede, uanset hvor forældrene befinder sig i erhvervslivet. Alternativet hertil er gode og velnormerede daginstitutioner, der er indrettet på børnenes vilkår, hvor de kan udfolde sig frit med mange forskellige gøremål, hvor de lærer at klare sig på egen hånd i grupper og lærer at opøve færdigheder i socialt samkvem med andre uden overbeskyttelse, men under kyndig voksen kontrol. Dette fører ikke til umyndiggørelse af forældrene. Den kærlighed og omsorg, som en mor eller far kan give sit barn, hvis man skaber betingelserne herfor, kan og skal ikke erstattes af pædagoger, men den alsidighed i opvæksten, som vore bolig- og familieforhold ikke længere kan bygge på, tilgodeses bedst uden for hjemmets fire vægge.

Med hensyn til daginstitutioner formår vi end ikke at leve op til det nødvendige behov for familier, der skal ud på arbejdsmarkedet for at kunne klare leveomkostningerne. Med hensyn til forældrenes muligheder for at være sammen med deres børn har presset på arbejdspladserne gjort, at forældrene vender trætte og udslidte hjem og ikke har overskud til at tage sig af børnene. For at opfylde artikel 4 i FN-erklæringen må arbejdstiden sættes ned, der må sikres bedre barselsvile for kvinderne, således som DKP har foreslået, sidst i beslutningsforslag B 14, fremsat den 14. oktober 1978. Det glæder os derfor, at man agter at fremsætte lovforslag herom. Ligeledes bør det sikres, at forældre med syge børn kan blive hjemme og passe dem med lønkomensation. For at lette familiens dagligdag og sikre retten til tilstrækkelig ernæring bør der indføres bespisning både i daginstitutioner og skoler. Sundhedsplejen, lægetilsynet, de almindelige helbredsundersøgelser og børnetandplejen opfylder i dag ikke de krav, der må stilles. F. eks. har en lang række kommuner dispensation fra loven om børnetandpleje. Det er også sådan, at mange kommuner ikke har tilstrækkeligt udbygget sundhedspleje, og vi ved fra undersøgelser, at adskillige børn allerede fra 4 års alderen er

ude af de almindelige helbredsundersøgelser. Derfor bør der ske en udbygning, der sikrer alle børn disse rettigheder, og lægetilsynet bør tilbageføres til daginstitutionerne, ligesom skolernes lægekonsultationer bør udbygges.

Når det gælder de større børn, er der en lang række behov, der ikke opfyldes. Den manglende udbygning af den kollektive trafik indskrænker børnenes bevægelsesmuligheder eller udsætter dem for ulykker, fordi de må færdes på spinkle køretøjer. Sportsmulighederne er begrænsede. De er præget af konkurrencementalitet eller er for dyre for mange børn at deltage i. Mangelen på fritidshjem og klubber for større børn er iøjnefaldende, og det manglende udbud af børnekultur undtagen for en mindre elite gør, at vi ikke lever op til FN-erklæringens mange artikler.

Endelig er der en række forhold omkring børns rettigheder, som trænger til at revideres. Det gælder bl. a. revselsesretten, der bør afskaffes som det levn, den er fra en tid, hvor mennesker kunne eje hinanden. Det gælder barnets situation ved skilsmisse, hvor barnets rettigheder ikke tilgodeses i tilstrækkeligt omfang. Spørgsmålet er, om vi ikke burde oprette en barnets advokat betalt af det offentlige i disse situationer. En ombudsmandsinstitution for børns forhold, således som det er på tale i Sverige, burde i alle tilfælde diskuteres også herhjemme.

DKP forestiller sig ikke, at børnenes fundamentale rettigheder kan sikres fuldt ud inden for det bestående samfunds rammer. Det er nødvendigt, at samfundet erkender sit økonomiske ansvar for den kommende generation. Det kan ikke fuldt ud lade sig gøre under kapitalistiske forhold, men vi kan komme langt, såfremt den politiske vilje er til stede, og derfor bør vi bruge børneåret til at tage fat på løsningen af nogle af de konkrete behov, vi har rejst. Herved vil vi komme på linje med den indstilling til børneåret, som mange fremtrædende personligheder i alverdens lande har givet udtryk for.

Grethe Philip (RV):

FNs børneår har først og fremmest været tænkt som støtte for børn i udviklingslandene. Vi ved jo, at der overalt i verden er mange hundreder, tusinder, millioner af børn,